

RM II-293
S A N C T U S
CAROLUS BORROMÆUS,
Tutor & Pater Pauperum.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Honori

EXCELLENTISSIMORUM, ILLU-
STRISSIMORUM, MAGNIFICORUM
AC SPECTABILIVM GUBERNII
TRANSYLVANICI PRO CERVM;
NEC NON TOTIVS INCLYTI STA-
TÛS ROMANO-CATHOLICI:

Dum

Sub eorum gloriosis auspiciis be-
nè merita de re Literaria Juventus Virtutis, Do-
ctrinæque præmiis remuneraretur:

AB

Illustrissima, Magnifica ac Spectabili,
Perillustri, Nobili ac Ingenua Pontificio-Regia Aca-
demie Claudiopolitane JUVENTUTE in Sce-
nam datus

Anno à partu Virginis M. DC. XCIX. Die Jun.

CLAUDIOPOLI,
Ex Officina NICOLAI KIS de MTÓTFALU.

A R G U M E N T U M.

S Actum Carolum, Mediolani Nobili Borromaeorum Familia natum, Ludo theatrâli proponere placuit. Hic cum sub paterna esset Cura, Genitorẽ admonebat, nẽ redditus abbatia, quã insignitus fuerat, in rem familiare converterentur. Ubi sui juris factus, quidquid supererat, expendebat in pauperes. Breviarium Romanum in diem IV Novembris. Quod sub Poëtico Schemate ita digerimus. Ut Carolum propensiorẽ in pauperes Genitor non nihil moderaretur, suo redditum Juri Ministris Argirio pecuniarũ tenace, Harpago proprio Commodo, Glorino familiae splendore, Entimo sui honoris cupido instruit. Carolus contrarios suae pietati Ministros nihili pendens; Uranio Caeli affectui, Munus elargiendae eleemosynae cõmittit; et ut ad fores aulae pauperũ amor semper excubaret, statuit. Cui ut ministri obsequi viderẽtur, Dolum fictum pauperum amorẽ foribus praeficiunt: cujus fraudibus insimulatos pauperes, repudiatis veris eolusq; Caroli pietas Munificata fuit, donec fraudum evolveretur series: quã evoluta, verus pauperum amor duos post carceres, in intimam Caroli amicitiam venit. Quem amor accepto inter arumnas à Divina Providentia Cardinalitio pileo, ob insignem in pauperes affectum donat.

P R O L O G U S.

C Aroli pietas Crumenis instructa, se ornatum spolians, obvios pauperum Genios vestit, & Crumenas donat. Redux Cardinalitium reperit pileum. Inteligit ex nemorum voce, hunc Misericordiae esse praemium.

A C T U S P R I M U S.

S C E N A I.

C Arolum Genitor sui Juris facit, cui Ministros Argirium, Entimum, Glorinum, Harpagum adjungit. Carolus Uranium Ephœbum eligit.

S C E N A II.

Glorinus sollicitatur, nẽ ob Caroli in pauperes liberalitatem à Paupertate offuscetur. A Morpheo in somnum inducitur. Cui Cardinalitia purpura in somnio apparet. Hãc in spem erigitur. Entimus ex insidiis observans indignatur; Acheronta movere statuit.

S C E N A III.

Uranium apud Cererem pro frugibus, apud Monticolum Auri Praesidem pro pecuniis perorat; spondent abundantiam, nĩ Plutonis machinis impediuntur.

S C E N A IV.

Carolus sumptibus Aulae Argirium, Pauperum verò Eleemosynis Uranium praeficit. Ministris contraeuntibus non movetur. Harpago Amor pauperum foribus praeficiendus committitur.

SCENA V.

Entimus Plutonem evocat; statum Aulæ, & Erebum contemptum, ac Pauperes solos esse in deliciis refert. Indignatur Pluto: Dolum, & Fraudes, ut Caroli pietatem impedi-
ant, mittit.

SCENA VI.

Harpagus obvium pauperum amorem jugulat; in rabi-
em actus, se quoque interimere contendit; sed à Dolo impedi-
tur. Hic se Amorem pauperum mentitur, quem Harpagus in
aulam inducere statuit.

SCENA VII.

Uranus Caroli peculium dividit; Argirio necessarios
Aulæ sumptus committit; superfluum pro pauperibus reponit;
Rationes à Præfectis accipit.

SCENA VIII.

Harpagus Dolum simulatum amorem in aulam inducit,
quem blandè salutatum excipit Carolus, & ut in adventum
pauperum invigilet, fores ei aulæ committit. Harpagum
Carolus pro fideli opera aureo Numismate donat.

CHORUS.

Genius Pauperum lætus ad portum misericordiæ navi-
gat; sed ab adversa fraudium tempestate rejicitur.

ACTUS SECUNDUS.

SCENA I.

Entimus sollicitatur, nè Plutonis fraudes ab Uranio, & Ca-
rolo præveniantur. Intelligit ex Argirio Harpagum au-
reo Numismate devinctum. Amorem Pauperum Claves aulæ
tenere; Cererem & Monticolum Carolo favere. Malè omi-
natur Entimus; Plutoni sacrificare decernit.

SCENA

SCENA II.

Dolus simulatus amor mendicos abigit; fraudes menti-
entes diversos pauperes detinet. Hos Uranus benè num-
matus relinquit; fraudes ob delusum Uranium, saltum insti-
tuunt.

SCENA III.

Entimus Plutoni sacrificat, & ad Cererem, & Montico-
lum Erebi Legationem impetrat, ut hos à Caroli amicitia
avellat.

SCENA IV.

Pauperes extinctum miserorum amorem resuscitant, ac
ad Carolum mittunt. Agnitus à simulato Amore captivatur,
quem Harpagus in carceres trudit.

SCENA V.

Carolus secedit in Erebum; fruges, & fodinarum anni
fructum pauperibus destinatum Deo offert. Eremicolarum
austeritate ad contemptum Mundi excitatur.

SCENA VI.

Plutonis Legatio ad Cererem, & Monticolum pergit;
at nihil impetrat. Indignatur Musinand Legatus. Tempe-
stati fruges conterendas; Mittico Diabolo fodinas turban-
das committit.

CHORUS.

Mendacium in thronum gloriæ à fortuna sublimatur,
sed mox inde deturbatur. Cujus locum occupat Innocen-
tia, docens: instabilem esse gradum per Innocentiæ ruinam
obtentum.

ACTUS TERTIUS.

SCENA I.

Amor Pauperum suam, & Miserorum sortem in carcere de-
plorat. Hunc Divina Providentia eventu rerum solatur,
eique Cardinalitium pileum committit, Carolo pauperum Tu-
tori dandum.

A 3

SCENA

SCENA II.

Dolus simulatos pauperes quærit; non invenit; veros iteratò repellit, qui ad fores aulæ fame enecantur.

SCENA III.

Carolus de pauperum cura sollicitus, ex Uranio rationem accipit, quid in pauperes expenderit? ægrè fert Carolus parum esse expensum. Uranius per amorem se excusat. Reperiuntur Mendici mortui ad fores. Luget Carolus. Uranius Causam in pauperum amorem conjicit.

SCENA IV.

Fruges Tempestate destruuntur. Montium thesaurus à Mittico aufertur. Fit umbrarum saltus.

SCENA V.

Entimus exultantem reperit simulatum Amorem. Intelligit esse odium. Gratulantur de successu fraudium, quos Uranius occultè observat.

SCENA VI.

Carolo destructas fruges, & montium ablatis fructus referunt. Ille pœnam Dei interpretans, Deum deprecatur. Simulatos Mendicos deprehendit. Uranius Doli, & Entimi fraudes detegit.

SCENA VII.

Harpagum mala conscientia in desperationem inducit. Scriptis ad Carolum literis fraudes detegit. Ephœbum Smucillum amovet, & erepto à Conscientia pugione, se confodit. Smucillus redux Harpagum deslet.

SCENA VIII.

Dolus & Entimus Pauperum amorem in carcere jugulare intendunt. Smucillus detectas fraudes, & Harpagum occisum refert. Fictus amor dolo malum eludendum ratus, Amorem ex carceribus liberat, & sui loco vigilem ad fores constituit.

SCENA

SCENA IX.

Carolus Amorem ad fores excubantem capi curat. Dolus simulat se fratrem Harpagi. Accusat Amorem pauperum esse Dolum, & Harpagi occisorem. Innocens amor in carceres condemnatur. Uranio Harpagi mors examinanda committitur.

SCENA X.

Uranius apud Harpagum literas deprehendit, quas celeriter ad Carolum refert. Dolus & Entimus sceleris conficii fugam capiunt. Smucillus sibi timens, horum fugam referre decernit.

SCENA XI.

Uranius adfert Carolo Harpagi literas. Scelus agnoscit. Smucillus sceleratos Dolum & Entimum fugisse narrat. Innocens Pauperum amor è carceribus educitur, quem Carolus in intimum Amicum recipit. Hunc Amor Cardinalitio Pileo donat. fit plausus.

EPILOGUS.

Genius Academiæ Romano-Catholicæ, alumnos suos ad applaudendum Inclyto Gubernio Transylvanico, totique Statui Catholico excitat; grates rependit, & omnia fausta precatur.

NOMINA ACTORUM.

- Patens Caroli:* D. Nicolaus Bede, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus, Logices Auditor.
- Carolus:* D. Michael Mihálcz, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus, Logices Auditor.
- Rosellus, Fraterculus Caroli:* Joannes Haller, L. B. Ungarus de Haller-kö, Parvifista.
- Harpagus:* D. Franciscus Fekete, Nobilis Ungarus ex Comitatu Nitrantiensi, A.A. LL. & Philosophiæ, nec non infimæ Classis Grammatices Magister.
- Uranus:* Emericus Janko, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor, è Convictu Nobilium.
- Entimus:* D. Paulus Lázlo, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Logices Auditor.
- Glorinus:* D. Franciscus Gergelysi, Nobilis Siculus ex Sede Udvarhelyi Logices Auditor.
- Argirius:* Antonius Geréb, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta, è Convictu Nobilium.
- Amor Pau-perum:* Gabriel Haller, L. B. Ungarus de Haller-kö Syntaxisista, è Convictu Nobilium.
- Dolus:* D. Emericus Fodor, Nobilis Siculus ex Sede Csik Logices Auditor.
- Fritillus:* Wolfgangus Apor, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor, è Convictu Nobilium.
- Smucillus:* Martinus Füleki, Nobilis Ungarus Fülekiensis Grammatista.
- Prefecti, & Ministri:* { D. Stephanus Thoroczkaï, Prænobilis Ungarus ex Comitatu Tordenfi Logices Auditor.
Samuel Thoroczkaï, Prænobilis Ungarus ex Comitatu Tordenfi Poëta.
Paulus Benkö, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta.
Gabriel Koncz, Prænobilis Ungarus ex Comitatu Albenfi Syntaxisista, è Convictu Nobilium.

Ephabi:

- Joannes Balog, Prænobilis Siculus ex Sede Udvarhelyi Syntaxisista, è Convictu Nobilium.
- Petrus Demes, Nobilis Siculus ex Sede Csik Syntaxisista.
- Emericus Bándi, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Syntaxisista.
- Joannes Szaplonezai, Nobilis Ungarus ex Comitatu Máramarosienfi Syntaxisista.
- Adamus Henter, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Grammatista, è Convictu Nobilium.
- Ephabi:* { Martinus Füleki, Nobilis Ungarus Fülekiensis Grammatista.
Joannes Kemenes, Nobilis Siculus ex Sede Gyergyo Gram.
Paulus Simon, Nobilis Siculus ex Sede Udvarhelyi Gramm.
Alexander Füleki, Nobilis Ungarus Fülekiensis Principista.
Joannes Szegedi, Nobilis Ungarus ex Comitatu Bihariensi Parvifista, è Convictu Nobilium.
Gabriel Jabroczi, Prænobilis Transylvanus ex Comitatu Colos Parvifista, è Convictu Nobilium.
Lazarus Apor, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Parvifista, è Convictu Nobilium.
- Divina Providentia:* Stephanus Varju, Nobilis Ungarus ex Comitatu Karaşna Syntaxisista, è Convictu Nobilium.
- Fama:* Sigismundus Varju, Nobilis Ungarus ex Comitatu Karaşna Poëta, è Convictu Nobilium.
- Mala Conscientia:* Thomas Lippai, Nobilis Ungarus ex Lippa Syntaxisista, è Convictu Nobilium.
- Morpheus:* Paulus Páter, Nobilis Græcus ex Comitatu Albenfi Synt.
- Ceres:* Joannes Menesági, Nobilis Siculus ex Sede Csik Poëta.
- Monticulus:* Alexius Henter, Prænobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta, è Convictu Nobilium.
- Pluto:* Andreas Hátkegi, Nobilis Transylvanus ex Comitatu Hunyadiensi Rhetor.
- Musmand:* D. Andreas Kovács, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Logices Auditor.
- Afnodæus:* Michael Literati, Nobilis Siculus ex Gyergyo Grammat.
- Mitticus:* Paulus Sándor, Prænobilis Siculus ex Sede Csik Poëta.
- Eremitæ:* { D. Georgius Daniel, Nobilis Transylvanus ex Sede Csik Logices Auditor.
Valentinus Tamási, Nobilis Siculus ex Sede Csik Rhetor.
Petrus Belkény, Nobilis Siculus ex Sede Gyergyo Rhetor.
Matthias Benkö, Nobilis Siculus ex Sede Csik Rhetor.

Paupe-

Franciscus Szent-Mártoni, Nobilis Siculus ex Sede Csik Rhetor.
 Stephanus Demeter, Nobilis Siculus ex Sede Gyergyó Rhetor.
Pauperes: Michaël Mátis, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor.
 Joannes Incze, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta.
 Georgius Horvát, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta.
 Petrus Cseh, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta.

Joannes Balási, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor.
 Joannes Csiki, Libertinus Siculus ex Sede Udvarhelyi Rhetor.
 Ladislaus Lörincz, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor.
 Thomas Bitto, Nobilis Siculus ex Sede Gyergyó Rhetor.
Fraudes: Samuel Miklósi, Nobilis Siculus ex Sede Udvarhelyi Poëta.
 Wolfgangus Cseh, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Poëta.

Paulus Bartos, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Syntaxista.
 Martinus Lukács, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Principista.
 Sigismundus Ketseti, Nobilis Siculus ex Sede Maros Parvifista.

Franciscus Lázár, Nobilis Siculus ex Sede Csik Rhetor.
 Stephanus Mátis, Nobilis Siculus ex Tribus Sedibus Rhetor.
Umbræ: Gregorius Jászberényi, Libertinus ex Jászberény Poëta.
 Gregorius Jánosi, Nobilis Siculus ex Sede Gyergyó Rhetor.
 Thomas Szopos, Nobilis Siculus ex Sede Udvarhelyi Syntaxista.
 Joannes Ferenczei, Nobilis Siculus ex Sede Csik Syntaxista.

CHORI MUSICI.

Pietas Caroli Stephanus Varju, Nobilis Ungarus ex Comitatu Karácznensi Syntaxista, è Convictu Nobilium.
Genius Academicus:

Georgius Delnei, Nobilis Transylvanus ex Comitatu Colos Parvifista.
Genii Pauperum: Samuel Pocsai, Libertinus Transylvanus ex Comitatu Colos Principista.
 Stephanus Csernátoni, Nobilis Transylvanus ex Comitatu Colos Major-Parvifista.
Genius Misericordiae: Thomas Lippai, Nobilis Ungarus ex Lippa Syntaxista, è Convictu Nobilium.

Georgius Orbonás, Nobilis Græcus ex Comitatu Albenfi Parvifista.
Tempestas: Georgius Szabo, Nobilis Transylvanus ex Comitatu Colos Parvifista.

Mendacium: Sigismundus Varju, Nobilis Ungarus ex Comitatu Karáczna Poëta, è Convictu Nobilium.

Immocentia: Jacobus Karmašin, Nobilis Bohemus ex Litna Grammatista.

His accedunt Nautæ, Milites, Rustici, & qui in intermediis agunt.

O. A. M. D. G. B. V. M. H.

Genii